

Suvestinė redakcija nuo 2016-12-17 iki 2018-10-05

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [70-2475](#); Žin. 2004, Nr. [75-0](#), i. k. 1043030ISAK001B-431

**MUITINĖS DEPARTAMENTO PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ
MINISTERIJOS DIREKTORIUS**

**Į S A K Y M A S
DĖL IMPORTUOJAMŲ PREKIŲ MUITINIO ĮVERTINIMO KONTROLĖS TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2004 m. balandžio 28 d. Nr. 1B-431
Vilnius

1. T v i r t i n u pridedamas Importuojamų prekių muitinio įvertinimo kontrolės taisyklės.
2. P r i p a ž į s t u netekusiais galios:
 - 2.1. Muitinės departamento direktoriaus 2002 m. liepos 31 d. įsakymą Nr. 463 „Dėl Importuojamų prekių muitinio įvertinimo metodikos patvirtinimo“;
 - 2.2. Muitinės departamento direktoriaus 2003 m. kovo 24 d. įsakymą Nr. 1B-264 „Dėl Importuojamų prekių muitinio įvertinimo kontrolės metodikos papildymo“.
3. P a v e d u Muitinio įvertinimo skyriui (A. Belzus) šį įsakymą paskelbti oficialiame leidinyje „Valstybės žinios“.

DIREKTORIUS

RIMUTIS KLEVEČKA

PATVIRTINTA
Muitinės departamento
prie Lietuvos Respublikos finansų
ministerijos generalinio direktoriaus
2004 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. 1B-431
(Muitinės departamento prie Lietuvos
Respublikos finansų ministerijos generalinio
direktoriaus 2016 m. gruodžio 15 d. įsakymo
Nr. 1B-1027 redakcija)

IMPORTUOJAMŲ PREKIŲ MUITINIO ĮVERTINIMO KONTROLĖS TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Importuojamų prekių muitinio įvertinimo kontrolės taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL 2013 L 269, p. 1) (toliau – Sąjungos muitinės kodeksas), 2015 m. liepos 28 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2015/2446, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013 papildomas išsamiomis taisyklėmis, kuriomis patikslinamos kai kurios Sąjungos muitinės kodekso nuostatos (OL 2015 L 343, p. 1) (toliau – Sąjungos muitinės kodekso deleguotasis aktas), 2015 m. lapkričio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės (OL 2015 L 343, p. 558) (toliau – Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimo aktas), Lietuvos Respublikos muitinės įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. gruodžio 7 d. nutarimu Nr. 1224 „Dėl Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 27 d. nutarimo Nr. 1332 „Dėl 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, ir 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas, taikymo Lietuvos Respublikoje taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ ir kitais teisės aktais.

2. Taisyklės reglamentuoja asmenų, deklaruojančių prekes muitinei, ir muitinės pareigūnų, atliekančių muitinių procedūrų įforminimą ir prekių tikrinimą, veiksmus, atliekant importuojamų prekių muitinį įvertinimą.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Taisyklių 1 punkte nurodytuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

4. Pagal konsignacijos sutartis importuojamų greitai gendančių prekių, nurodytų Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimo akto 23–02 priede, muitinei vertei nustatyti asmens pasirinkimu gali būti naudojamos Europos Komisijos periodiškai nustatomos šių prekių vieneto kainos.

5. Importuojamų vaisių ir daržovių, nurodytų 2011 m. birželio 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 543/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 taikymo vaisių bei daržovių ir perdirbtų vaisių bei daržovių sektoriuose taisyklės (OL 2011 L 157, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. balandžio 29 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2016/674 (OL 2016 L 116, p 23), XVI priede, muitinė vertė gali būti nustatoma pagal Europos Komisijos nustatytas standartines importo vertes.

6. Importuojamų naudotų transporto priemonių muitinė vertė nustatoma ir šiai vertei nustatyti naudojami muitinio įvertinimo metodai taikomi vadovaujantis Importuojamų naudotų transporto priemonių muitinio įvertinimo taisyklėmis, patvirtintomis Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2009 m. birželio 26 d. įsakymu

Nr. 1B-361 „Dėl Importuojamų naudotų transporto priemonių muitinio įvertinimo taisyklių patvirtinimo“.

7. Supaprastinimai, susiję su importuojamų prekių muitiniu įvertinimu, taikomi vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 73 ir 166 straipsniais ir Sąjungos muitinės kodekso deleguotojo akto 71 straipsniu.

II SKYRIUS

MUITINIO ĮVERTINIMO METODŲ TAIKYMAS

8. Muitinio įvertinimo metodų taikymo tvarką nustato Sąjungos muitinės kodekso 70–74 straipsniai, Sąjungos muitinės kodekso deleguotojo akto 71 straipsnis ir Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimo akto 127–146 ir 347 straipsniai bei 23–01 ir 23–02 priedai.

Nustatant prekių muitinę vertę atsižvelgiama į Europos Teisingumo Teismo sprendimus, Europos Komisijos paaiškinimus ir rekomendacijas, Pasaulio prekybos organizacijos Muitinio įvertinimo komiteto sprendimus, aiškinamąsias pastabas, Pasaulio muitinių organizacijos Muitinio įvertinimo techninio komiteto nurodymus, išvadas, paaiškinimus, patariamąsias nuomones, komentarus ir atliktų studijų medžiagą, taip pat kitą su prekių muitinės vertės ar atskirų jos elementų nustatymu susijusią metodinę medžiagą.

9. Nustatant importuojamų prekių muitinę vertę sandorio vertės metodu, jų muitinė vertė yra sandorio vertė, t. y. pinigų suma, sumokėta ar mokėtina už importuojamas prekes, prireikus patikslinta Sąjungos muitinės kodekso 71 ir 72 straipsniuose nurodytomis išlaidomis.

Šiuo atveju importuojamų prekių sandorio vertė apskaičiuojama remiantis prekių pirkimo–pardavimo dokumentais, t. y. sąskaitomis faktūromis, sutartimis, transporto paslaugų sąskaitomis faktūromis ir kt. Jeigu prekės gabenamos pirkėjo transportu arba nemokamai, vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimo akto 138 straipsnio 3 dalimi, prekių vežimo išlaidos, kurios įskaitomos į importuojamų prekių muitinę vertę, apskaičiuojamos vadovaujantis tos pačios rūšies transporto priemonėms taikomais įprastais tarifais.

Išsamią importuojamų prekių sandorio vertės patikslinimą jų gabenimo ir draudimo išlaidomis tvarką nustato Prekių sandorio vertės patikslinimo jų gabenimo, draudimo, krovimo bei tvarkymo išlaidomis instrukcija, patvirtinta Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2004 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 1B-1199 „Dėl Prekių sandorio vertės patikslinimo, jų gabenimo, draudimo, krovimo bei tvarkymo išlaidomis instrukcijos patvirtinimo“.

10. Importuojamų prekių muitiniam įvertinimui sandorio vertės metodas netaikomas, kai netenkinamos Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnio 3 dalyje nurodytos sąlygos, taip pat Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimo akto 140 straipsnyje nurodytu atveju.

Nesant galimybės importuojamų prekių muitinės vertės nustatyti taikant sandorio vertės metodą, vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsniu taikomi antriniai muitinio įvertinimo metodai.

11. Jeigu sandorio vertės metodas negali būti taikomas, importuojamų prekių muitinė vertė nustatoma vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 2 dalies a ir b punktais, bei Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimo akto 141 straipsniu, jeigu turima duomenų apie tapačių arba panašių prekių, parduotų eksportui į Sąjungos muitų teritoriją ir eksportuotų tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu metu kaip ir prekės, kurių muitinė vertė turi būti nustatyta, sandorio vertes.

Muitinio įforminimo metu importuojamų prekių muitinė vertė gali būti nustatoma taikant tapačių prekių sandorio vertės metodą arba panašių prekių sandorio vertės metodą, kai deklarantas muitinio įforminimo metu pateikia dokumentus, kuriais remiantis anksčiau buvo importuotos tapčios arba panašios prekės kaip ir importuojamos prekės, kurių vertę reikia nustatyti, ir jų muitinė vertė buvo nustatyta taikant sandorio vertės metodą, ir nuo to laiko importo sąlygos (išskyrus prekių transportavimo išlaidas ir valiutos kursą) nepasikeitė.

12. Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 2 dalies c punkto ir Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimo akto 142 straipsnio nuostatos (dedukcinis muitinio įvertinimo metodas) gali būti

taikomos tik tuo atveju, jei importuotojas pateikia muitinei informaciją apie importuotų prekių pardavimą Sąjungoje (prekių pardavimo Sąjungoje sąskaitas faktūras, pardavimo išlaidų kalkuliacijas ir pan.), kurią muitinė gali patikrinti ir atlikti dokumentų ir juose esančios informacijos įvertinimą.

Išsamią dedukcinio muitinio įvertinimo metodo taikymo importuojamų prekių muitiniam įvertinimui tvarką nustato Dedukcinio prekių muitinės vertės nustatymo metodo taikymo instrukcija, patvirtinta Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2007 m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. 1B-317 „Dėl Dedukcinio prekių muitinės vertės nustatymo metodo taikymo instrukcijos patvirtinimo“.

13. Importuojamų prekių muitinė vertė nustatoma remiantis apskaičiuotosios vertės metodu, jei deklarantas pateikia duomenis, nurodytus Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 2 dalies d punkte ir Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimo akto 143 straipsnyje, apie prekių pagaminimo kaštus (medžiagų kainą, perdirbimo išlaidas, pelną ir pan.), taip pat duomenis apie importuojamų prekių vežimo iki Sąjungos muitų teritorijos ir draudimo išlaidas.

Apskaičiuotosios vertės metodas paprastai taikomas tais atvejais, kai pirkėjas ir pardavėjas tarpusavyje susiję, o prekių gamintojas sutinka pateikti muitinei įvertinimui būtinus duomenis ir prireikus sudaryti sąlygas atlikti pateiktų duomenų patikrinimą.

14. Muitinio įforminimo metu gali būti taikomi Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 1 dalyje nurodyti muitinio įvertinimo metodai, kai deklarantas muitinio įforminimo metu pateikia anksčiau muitinės priimtą sprendimą, kuriuo anksčiau importuotų tapačių prekių kaip ir importuojamos prekės, kurių vertę reikia nustatyti, muitinė vertė buvo nustatyta taikant Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 1 dalyje nurodytą metodą ir nuo to laiko importo sąlygos (išskyrus prekių transportavimo išlaidas ir valiutos kursą) nepasikeitė.

15. Jei importuojamų prekių muitinės vertės negalima nustatyti taikant Taisyklių 9 ir 10 punktuose nurodytus muitinio įvertinimo metodus, importuojamų prekių muitinė vertė nustatoma vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalimi ir Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimo akto 144 straipsniu, t. y. remiantis duomenimis, kuriuos galima gauti Sąjungos muitų teritorijoje.

Šiuo atveju importuojamų prekių muitiniam įvertinimui naudojami tie patys muitinio įvertinimo metodai, nurodyti Taisyklių 9 ir 10 punktuose, tačiau juos taikant leidžiamas didesnis, bet jų taikymui pagrįstai reikalingas lankstumas. Pavyzdžiui, tapačių arba panašių prekių importo atveju reikalavimas, kad tapačios ar panašios prekės turi būti eksportuotos į Sąjungos muitų teritoriją tuo pačiu arba maždaug tuo pačiu metu kaip ir prekės, kurių muitinė vertė turi būti nustatyta, gali būti taikomas lanksčiai.

III SKYRIUS

PRIEMONĖS, TAIKOMOS PREKIŲ MUITINĖS VERTĖS TIKRINIMUI

16. Rizikos analizei muitinio įvertinimo srityje ir tikrintinų duomenų atrinkimui muitinės vertės tikrinimui naudojamos informacinės sistemos ir informacija iš duomenų bazių (saugyklų), asmenų pateikti dokumentai ir informacija, Lietuvos ir užsienio valstybių kompetentingų institucijų pateikta informacija ir kitos priemonės.

17. Prekių muitinio įvertinimo duomenų bazė (toliau – PREMI DB), kurioje kaupiami duomenys apie importuotų prekių patvirtintus sandorius, muitinėje naudojama šiems tikslams:

17.1. nustatyti potencialią riziką dėl prekių muitinės vertės galimo neteisėto sumažinimo arba padidinimo, lyginant tikrinamų ir anksčiau importuotų prekių sandorio vertes;

17.2. atrinkti informaciją apie prekių sandorio vertes kitų muitinio įvertinimo metodų taikymui arba garantijos dėl jau atsiradusių ir dėl galinčių atsirasti skolų muitinei dydžio apskaičiavimui.

18. Muitinės pareigūnai, taikydami Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalies nuostatas, naudojami muitinės informacinėse sistemose kaupiamais muitinės deklaracijų duomenimis.

19. Prekių muitinio įvertinimo kontrolei taip pat gali būti naudojama informacija ir dokumentai gauti iš Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių kompetentingų institucijų.

20. Deklaruojamai prekių muitinei vertei pagrįsti, muitinei pareikalavus arba asmens iniciatyva, gali būti pateikti šie dokumentai:

20.1. prekių pardavimo sąskaita faktūra (sąskaitos faktūros) ir kitos sąskaitos faktūros, susijusios su muitinės vertės elementais (pvz., vežimo, krovimo, draudimo išlaidų, mokesčių už patentus ir licencijas, komisinių ir apmokėjimų tarpininkams sąskaitos faktūros), jeigu deklaruojamų prekių muitiniam įvertinimui taikytinas sandorio vertės metodas;

20.2. prekių įsigijimo dokumentas (dokumentai) (pvz., sąskaita proforma, prekių dovanojimo sutartis), jeigu prekių muitiniam įvertinimui sandorio vertės metodas netaikytinas;

20.3. transporto dokumentas (dokumentai), su kuriuo prekės gabenamos;

20.4. Su muitine verte susijusių duomenų deklaracija, užpildyta vadovaujantis Su muitine verte susijusių duomenų deklaracijos pildymo instrukcija, patvirtinta Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2016 m. balandžio 6 d. įsakymu Nr. 1B-246 „Dėl Su muitine verte susijusių duomenų deklaracijos pildymo instrukcijos patvirtinimo“;

20.5. kiti dokumentai, reikalingi deklaruotai prekių muitinei vertei bei jos elementams pagrįsti, nurodyti Informaciniame pranešime apie importuojamų prekių muitinės vertės tikrinimą po prekių išleidimo, patvirtintame Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2016 m. balandžio 26 d. įsakymu Nr. 1B-326 „Dėl Informacinio pranešimo apie importuojamų prekių muitinės vertės tikrinimą po prekių išleidimo formos patvirtinimo“, ar kitame muitinės dokumente.

IV SKYRIUS

PREKIŲ MUITINĖS VERTĖS TIKRINIMAS MUITINIO ĮFORMINIMO METU

21. Priėmus pateiktą deklaraciją, suteikus šiai deklaracijai numerį ir įvertinus riziką naudojantis elektroninėmis duomenų apdorojimo priemonėmis, gali būti priimtas sprendimas dėl importuojamų prekių muitinės vertės tikrinimo. Šiuo atveju muitinės pareigūnas, vadovaudamasis Taisyklių 22 arba 23 punktu, atlieka muitinės deklaracijos ir kartu pateiktų dokumentų, susijusių su muitinės vertės, jos elementų ir PVM apmokestinamosios vertės pagrindimu, tikrinimą ir priima vieną iš Taisyklių 25 punkte nurodytų sprendimų.

22. Kai deklaruojama prekių muitinė vertė nustatyta taikant sandorio vertės metodą, muitinės pareigūnas, atlikdamas muitinės deklaracijos ir kartu pateiktų dokumentų tikrinimą, tikrina:

22.1. ar muitiniam įforminimui deklaruotai sandorio vertei pagrįsti pateikti dokumentai ir jų duomenys yra teisingi, išsamūs, neprieštarauja vieni kitiems, yra patikimi ir nekelia įtarimo dėl jų klastojimo;

22.2. ar išsamiai ir vienareikšmiškai aprašytos deklaruojamos prekės ir pagal aprašymą pakanka duomenų jas vienareikšmiškai identifikuoti, ar aprašyme nurodytas komercinis prekių pavadinimas (jeigu jis yra nurodytas pridedamuose dokumentuose), ar prekių klasifikavimas nekelia abejonių;

22.3. ar deklaruojama prekių muitinė vertė artima kitų importuotojų deklaruotoms tapačių arba panašių prekių sandorio vertėms, sukaupioms PREMI DB;

22.4. ar kartu su muitinės deklaracija pateiktose sąskaitose faktūrose ir (arba) sutartyse nėra prieštaringos informacijos ir ar šie dokumentai atitinka nustatytus reikalavimus;

22.5. ar muitinei pateikta sąskaita faktūra patvirtina prekių pardavimą eksportui į Sąjungos muitų teritoriją (pvz., prekių pardavimo eksportui į Sąjungos muitų teritoriją gali nepatvirtinti sąskaita faktūra, kurioje gavėju nurodytas muitinės sandėlis);

22.6. ar muitinei pateikti visi prekių transportavimo dokumentai nuo prekių išsiuntimo vietos iki paskirties vietos Sąjungos muitų teritorijoje, ar šiuose dokumentuose nurodytos pristatymo sąlygos atitinka transporto rūšį, ar nurodytos prekių gabenimo ir draudimo išlaidos,

įskaitant su jų gabenimu susijusias krovimo, tvarkymo (pvz., priežiūros transportavimo metu, prekių šaldymo, sugedusių prekių atskyrimo), perkrovimo terminaluose, sandėliavimo ir saugojimo už Sąjungos muitų teritorijos ribų, priklausomai nuo jų pristatymo sąlygų, išlaidas;

22.7. ar esant C ir D prekių pristatymo sąlygoms pagal Tarptautinių prekybos rūmų oficialias prekybos terminų aiškinimo taisykles (*Incoterms*) ir vadovaujantis Prekių sandorio vertės patikslinimo jų gabenimo, draudimo krovimo bei tvarkymo išlaidomis instrukcija, į pinigų sumą, sumokėtą ar priklausančią sumokėti už prekes, parduotas eksportui į Sąjungos muitų teritoriją, įskaičiuotos krovinio gabenimo ir draudimo iki įvežimo į Sąjungos muitų teritoriją vietos išlaidos, kitos su prekių perkrovimu ir iškrovimu, įpakavimu susijusios išlaidos;

22.8. ar visos pirkėjui tenkančios išlaidos, nurodytos Sąjungos muitinės kodekso 71 straipsnyje, įtrauktos į muitinę vertę;

22.9. ar Duomenų, susijusių su muitine verte, deklaracijoje pateikta informacija sutampa su muitinės deklaracijos, komercinių ir transporto dokumentų duomenimis;

22.10. ar prekės gali būti komisinių mokesčių ar mokesčių už patentus ir licencijas objektu;

22.11. ar prekės iki jų pateikimo įforminti išleidimą nebuvo perparduotos ir deklaracijoje nurodyta jų sandorio vertė mažesnė už ankstesnio tų pačių prekių pardavimo sandorio vertę, įskaitant atvejus, kai prekės buvo laikomos Sąjungos muitų teritorijoje arba už jos ribų veikiančiuose importo (eksporto) terminaluose, muitinės sandėliuose arba laisvosiose zonose;

22.12. kitus rizikos požymius.

23. Jei deklaruojama prekių muitinė vertė nustatyta taikant ne sandorio vertės, o kitus muitinio įvertinimo metodus, muitinės pareigūnas, atlikdamas muitinės deklaracijos ir kartu pateiktų dokumentų tikrinimą, tikrina:

23.1. ar pagrįstai taikytas deklaruojamas muitinio įvertinimo metodas, t. y. ar muitinio įvertinimo metodo taikymas atitinka Taisyklių 8–15 punktų nuostatas;

23.2. kokiais duomenimis ir (arba) dokumentais remiantis nustatyta prekių muitinė vertė ir ar remiantis šiais duomenimis ir (arba) dokumentais gali būti taikomas deklaruojamas muitinio įvertinimo metodas.

24. Jeigu nepakanka duomenų deklaruotai muitinei vertei pagrįsti arba išlikus abejonėms dėl deklaruotos muitinės vertės teisingumo, muitinės pareigūnas gali paprašyti deklaranto pateikti papildomą informaciją bei dokumentus ir, jeigu yra prekių, apmokestinamų importo mokesčiais, ir nustatomi rizikos požymiai, gali nustatyta tvarka priimti sprendimą atlikti detalų prekių tikrinimą (pvz., patikrinti, ar prekės atitinka deklaruotas prekes, ar etiketėse nurodyta informacija atitinka dokumentuose nurodytą informaciją).

Jei pateikiama elektroninė muitinės deklaracija ir muitinis įforminimas atliekamas Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemos priemonėmis, vadovaujantis Elektroninės importo deklaracijos pateikimo, priėmimo ir kitos elektroninės informacijos, susijusios su importo procedūrų vykdymu, mainų taisyklių, patvirtintų Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2009 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. 1B-360 „Dėl Elektroninės importo deklaracijos pateikimo, priėmimo ir kitos elektroninės informacijos, susijusios su importo procedūrų vykdymu, mainų taisyklių patvirtinimo“, 4.15 papunkčiu, Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemoje deklarantui siunčiamas elektroninis pranešimas „Prašymas atlikti muitinės nurodytus veiksmus“ (IESUPLT) patikslinti duomenis ir (arba) pateikti papildomus (trūkstamus) dokumentus, nurodomi muitinio tikrinimo metu rasti prieštaravimai, taip pat, jei deklaruojamas muitinio įvertinimo metodas netaikytinas, nurodomi muitinės turimi duomenys apie prekių vertę galinčios atsirasti mokesstinės prievolės dydžio garantijai apskaičiuoti arba kitam muitinio įvertinimo metodui taikyti.

25. Muitinės pareigūnas, įvertinęs pateiktus dokumentus deklaruojamai prekių muitinei vertei pagrįsti, priima vieną iš sprendimų:

25.1. išleisti prekes taikant sandorio vertės arba kitą deklaruotą muitinio įvertinimo metodą be papildomo tikrinimo; arba

25.2. išleisti prekes taikant sandorio vertės muitinio įvertinimo metodą su asmens pateikta galinčios atsirasti mokestinės prievolės dydžio garantija ir perduoti dokumentus tikrinimui po prekių išleidimo; arba

25.3. deklarantui sutikus ir atitinkamai pataisius deklaraciją, išleisti prekes taikant kitus muitinio įvertinimo metodus, kai deklaruotas muitinio įvertinimo metodas netaikytinas; arba

25.4. Europos Sąjungos bendrajai žemės ūkio politikai priklausančias prekes išleisti ir muitinę vertę tikrinti šių prekių importą reglamentuojančių Europos Komisijos teisės aktų nustatyta tvarka įforminus galinčios atsirasti mokestinės prievolės dydžio garantiją ir perduoti dokumentus deklaruotos sandorio vertės tikrinimui po prekių išleidimo.

26. Vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio nuostatomis importuojamų prekių muitinė vertė muitinio įforminimo metu nustatoma taikant antrinius muitinio įvertinimo metodus, jeigu:

26.1. deklaruojamoms prekėms sandorio vertės metodas negali būti taikomas, pvz., prekės nebuvo pirkimo–pardavimo objektu (nemokamos siuntos, dovanos, pavyzdžiai, reklaminės prekės, pagal konsignacijos sutartis importuojamos prekės, prekės, importuojamos filialų, skolinamos, laikinam naudojimui (perdirbimui) perduodamos prekės, kurios lieka siuntėjo nuosavybe, ir kt.);

26.2. muitinio tikrinimo metu buvo nustatyta, kad būtina atlikti papildomą tikrinimą dėl sandorio vertės metodo taikymo, bet asmuo nepateikia galinčios atsirasti mokestinės prievolės dydžio garantijos;

26.3. muitinio tikrinimo metu buvo nustatyta, kad pašto siuntose atsiųstų prekių deklaruota muitinė vertė, atsižvelgiant į rizikos analizės rezultatus, kelia pagrįstų abejonių arba trūksta informacijos prekių muitinei vertei nustatyti (nepateikiami muitinę vertę pagrindžiantys dokumentai).

27. Jeigu priimamas Taisyklių 25.2 arba 25.4 papunktyje nurodytas sprendimas, muitinės pareigūnas informuoja deklarantą dėl prekių muitinės vertės papildomo tikrinimo:

27.1. Jei pateikiama elektroninė muitinės deklaracija ir muitinis įforminimas atliekamas Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemos priemonėmis, vadovaujantis Elektroninės importo deklaracijos pateikimo, priėmimo ir elektroninės informacijos, susijusios su importo procedūrų vykdymu, mainų taisyklėmis, Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemoje deklarantui siunčiamas elektroninis pranešimas „Prašymas atlikti muitinės nurodytus veiksmus“ (IESUPLT), kuriuo prašoma pateikti dokumentus (sąskaitų faktūrų originalus, transporto ir draudimo, prekių įsigijimo sutartis ir jų priedus, sutartis, sudarytas su trečiaisiais asmenimis, (tarpininkavimo, mokesčių už patentus ir licencijas, paslaugų, žaliavų ir t. t.), banko mokėjimo pavedimus, apmokėjimo tretiesiems asmenims pardavėjo naudai, apmokėjimo už prekių sandėliavimą, pakavimą, tvarkymą iki prekių išleidimo, buhalterinės apskaitos, prekių pirkimo užsakymų, jų patvirtinimų, pardavėjo prekių kainoraščius, kuriuose nurodytos prekių pardavimo eksportui kainos ir taikomos nuolaidos, prekių katalogus, užsienio šalies eksporto dokumentus, turto vertintojo sudarytą turto vertinimo ataskaitą ir kitus), nurodytus Informaciniame pranešime apie importuojamų prekių muitinės vertės tikrinimą po prekių išleidimo, kurie galėtų pagrįsti muitinę vertę arba jos elementus.

27.2. Jei pateikiama rašytinė deklaracija, pasirašytinai įteikiamas Informacinis pranešimas apie importuojamų prekių muitinės vertės tikrinimą po prekių išleidimo.

28. Importuojamų prekių muitinė vertė papildomai netikrinama, jeigu:

28.1. prekės teisės aktų nustatyta tvarka neapmokestinamos importo mokesčiais;

28.2. muitinės sprendimu to paties importuotojo iš to paties pardavėjo panašių arba tapačių prekių muitinė vertė buvo pripažinta pagrįsta ir importo sąlygos nepasikeitė arba šiek tiek pasikeitė (pvz., dėl kiekio, valiutos kurso). Šiuo atveju muitinės deklaracijos 44 langelyje nustatyta tvarka nurodomas sprendimo numeris ir data (dokumento kodas iš Dokumentų, nurodomų importo ir eksporto muitinės deklaracijos laukelyje „Pateiktas dokumentas“, nacionalinių kodų sąrašo, patvirtinto Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2015 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. 1B-607 „Dėl dokumentų ir įrašų nacionalinių kodų sąrašų patvirtinimo“ – 9Z01).

V SKYRIUS

PREKIŲ MUITINĖS VERTĖS TIKRINIMAS PO PREKIŲ IŠLEIDIMO

29. Atliekant deklarautos prekių maitinės vertės tikrinimą po prekių išleidimo vadovaujamasi Sąjungos maitinės kodekso 48 straipsniu, Maitinės vykdomų patikrinimų atlikimo taisyklėmis, patvirtintomis Maitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos generalinio direktoriaus 2008 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 1B-407 „Dėl Maitinės vykdomų patikrinimų atlikimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Maitinės vykdomų patikrinimų atlikimo taisyklės) ir Taisyklėmis.

30. Maitinės pareigūnas prekių maitinę vertę po prekių išleidimo tikrina pagal informaciją, gautą:

30.1. iš maitinės postų, apie papildomą prekių maitinės vertės tikrinimą;

30.2. atlikdamas prekių deklarautos maitinės vertės analizę pagal rizikos požymius iš maitinės informacinių sistemų, kuriose saugoma informacija apie deklarutas prekes ir patikrinimus;

30.3. pagal mokesčių mokėtojų prašymus patikslinti deklaruatą prekių maitinę vertę;

30.4. pagal informaciją, gautą iš kitų šaltinių, apie galimus teisės aktų, reglamentuojančių prekių maitinį įvertinimą, pažeidimus ir apie galimus užsienio prekybos reguliavimo ir vidaus rinkos apsaugos pažeidimus.

31. Maitinės pareigūnas atlieka patikrinimą, analizuoja ir įvertina turimus dokumentus ir kitą informaciją, susijusią su tikrinamų prekių verte, ir sprendžia, ar:

31.1. asmuo turi pateikti maitinei Informaciniame pranešime apie importuojamų prekių maitinės vertės tikrinimą po prekių išleidimo nurodytus dokumentus, taip pat raštu pateikti išsamius paaiškinimus į papildomus klausimus (pagrįsti prekių gabenimo maršrutus, kainų sudarymo būdus ir t. t.), susijusius su tikrinamų prekių maitinės vertės nustatymu;

31.2. būtina sutikrinti sąskaitų faktūrų kopijas, pateiktas maitinio įforminimo metu, su originalais. Toks tikrinimo būdas gali būti taikomas esant pagrįstoms abejonėms dėl šių dokumentų autentiškumo. Maitinės įpareigojimu asmuo privalo pateikti dokumentų originalus;

31.3. prekės gali būti mokesčių už patentus ir licencijas (įskaitant mokesčius už prekių ir paslaugų ženklų arba pramoninio dizaino liudijimus) objektu. Atliekant šį tikrinimą maitinei turi būti pateiktos ir tikrinimo metu išnagrinėtos visos importuotojo turimos sutartys (su prekių pardavėju arba trečiaisiais asmenimis), susijusios su prekių ir paslaugų ženklais, patentais, pramoninio dizaino liudijimais ir t. t.;

31.4. tikslinga išplėsti tikrinamąjį laikotarpį – tikrinti to paties asmens importuotų prekių maitinę vertę ir visus turimus dokumentus bei kitą informaciją apie visus pasirinkto laikotarpio importo atvejus. Jeigu maitinės procedūros vykdomos rečiau nei du kartus per mėnesį, minimalus tikrinimo laikotarpis yra vieneri metai. Jeigu patikrinimo metu nustatoma, kad buvo deklarauta ne visa sumokėta ar mokėtina už prekes pinigų suma arba buvo nedeklaruota dalis pirkėjo išlaidų, numatytų Sąjungos maitinės kodekso 71 straipsnyje, privalomai tikrinami visi šio pirkėjo importo atvejai per nustatytą teisės aktų, reglamentuojančių mokesčių mokėjimą maitinėje, laikotarpį;

31.5. tikslinga vadovaujantis Maitinės vykdomų patikrinimų atlikimo taisyklėmis tikrinti importuotojo ūkinę komercinę veiklą, jos apskaitą, finansinę atskaitomybę, susijusią su muitų teisės aktų taikymu atliekant kompleksinius ar teminius mokesčius patikrinimus. Svarstant šį klausimą atsižvelgiama į juridinio asmens veiklos rūšis ir prekybos šalies vidaus rinkoje organizavimo būdus.

32. Atlikęs prekių maitinės vertės patikrinimą, įgaliotas maitinės pareigūnas priima atitinkamą sprendimą:

32.1. pripažinti deklaruatą prekių maitinę vertę;

32.2. pripažinti deklaruatą sandorio vertę prekių maitine verte, patikslinus išlaidomis, numatytomis Sąjungos maitinės kodekso 71 ir 72 straipsniuose;

32.3. prekių maitinę vertę nustatyti vadovaujantis Sąjungos maitinės kodekso 74 straipsnio nuostatomis;

32.4. kreiptis į šalies eksportuotojos muitinės administraciją su prašymu atlikti patikrinimą eksporto šalyje ir (arba) kreiptis į Valstybinę mokesčių inspekciją ar kitą valstybės instituciją su prašymu atlikti patikrinimą jei visos tyrimo galimybės muitinėje yra išnaudotos, tačiau lieka pagrįstų abejonių dėl deklaruotos muitinės vertės. Gavus atsakymą iš užsienio šalies muitinės administracijos ir (arba) iš Valstybinės mokesčių inspekcijos ir (arba) iš kitos valstybės institucijos, sprendimas dėl prekių muitinės vertės priimamas nedelsiant, kai tai įmanoma padaryti;

32.5. pripažinti pašto siuntose gabentų prekių, deklaruotą arba muitinio įforminimo metu nustatytą muitinę vertę, jeigu atsižvelgiant į rizikos analizės rezultatus ji nekelia pagrįstų abejonių, o pašto siuntos gavėjas, prašydamas perskaičiuoti muitinę vertę ir importo mokesčius, nepateikia muitinę vertę pagrindžiančių dokumentų ir įrodymų.

33. Muitinės pareigūnui nustačius, kad prekių muitinė vertė deklaruota neteisingai (sumažinta arba padidinta), informacija apie įmonę, neteisingai deklaruojančią prekių muitinę vertę, nustatyta tvarka gali būti perduota Valstybinei mokesčių inspekcijai ir (arba) Muitinės kriminalinei tarnybai.

34. Jeigu asmuo per 10 darbo dienų nuo Sąjungos muitinės kodekso 22 straipsnio 6 dalyje nurodyto momento nepateikia muitinės reikalaujamos papildomos informacijos arba pateikta informacija nepagrindžia deklaruotos muitinės vertės ir išlieka pagrįstų abejonių dėl deklaruojamos muitinės vertės teisingumo (muitinė nėra įtikinama, kad deklaruotoji vertė, vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsniu ir Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimo akto 140 straipsniu, atspindi sumokėtą arba mokėtiną pinigų sumą už prekes), muitinė, prieš priimdama galutinį sprendimą, kai šis sprendimas galėtų būti nepalankus pareiškėjui, vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso deleguotojo akto 8 ir 9 straipsniais ir Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimo akto 8 ir 9 straipsniais, informuoja asmenį apie išlikusių abejonių priežastis, suteikdama jam galimybę pateikti paaiškinimą, susijusį su galimu muitinės sprendimu. Galutinį sprendimą dėl prekių muitinės vertės nustatymo muitinė priima nedelsiant, kai tai įmanoma padaryti.

VI SKYRIUS

PREKIŲ MUITINĖS VERTĖS NUSTATYMAS TAM TIKRAIS ATVEJAIS

35. Prekių muitinė vertė, kuri bus naudojama garantijos, užtikrinančios mokestinių prievolių, susijusių su prekėmis taikoma tranzito procedūra, įvykdymą, dydžio apskaičiavimui, nustatoma taip:

35.1. Remiantis informacija, esančia komerciniuose dokumentuose, pateiktuose kartu su tranzito deklaracija, jeigu juose yra pakankamai duomenų apie gabenamas prekes, jų vertę, transporto, draudimo išlaidas ir nekyla abejonių dėl šiuose dokumentuose nurodytų duomenų, kurie būtini muitinės vertės nustatymui, teisingumo.

35.2. Jeigu kartu su tranzito deklaracija nepateikiami komerciniai dokumentai arba juose nurodytos informacijos muitinės vertės nustatymui nepakanka arba pateikti komerciniai dokumentai arba juose esantys duomenys kelia abejonių, prekių muitinės vertės nustatymui naudojami muitinės turimi duomenys apie importuotų tapačių arba panašių prekių muitinės vertes.

35.3. Apskaičiuojant tranzitu gabentoms prekėms atsiradusios mokestinės prievolės dydį, taikomos tos pačios muitinės vertės nustatymo taisyklės.

36. Taisyklių 35 punkto nuostatos taip pat taikomos, kai apskaičiuojamas galinčios atsirasti mokestinės prievolės dydis įforminant prekių laikinąjį įvežimą, laikinąjį įvežimą perdirbti, taip pat muitinį sandėliavimą ir laikinąjį saugojimą, išskyrus atvejus, kai taikoma muitinės prižiūrimų prekių saugojimo vietos savininko garantija.

37. Sulaikytų ne Sąjungos prekių muitinis įvertinimas atliekamas vadovaujantis Taisyklių 8 punkte nurodytuose teisės aktuose nustatyta muitinio įvertinimo metodų taikymo tvarka. Nesant galimybės šių prekių muitinės vertės nustatyti sandorio vertės metodu (Sąjungos muitinės kodekso 70 straipsnis), taip pat muitinio įvertinimo metodais, nurodytais Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 2 dalyje, ji nustatoma vadovaujantis Sąjungos muitinės kodekso 74 straipsnio 3 dalimi ir remiantis duomenimis, kuriuos galima gauti Sąjungos muitų teritorijoje.

VII SKYRIUS DUOMENŲ IŠ PREMI DB ATRANKA

38. Tikrinamų prekių muitinės vertės perskaičiavimui kitais muitinio įvertinimo metodais, išskyrus sandorio vertės metodą, muitinės pareigūnas PREMI DB atlieka duomenų analizę ir atranka tuos sandorius, kurie atitinka tapačių arba panašių prekių reikalavimus.

39. Atliekant PREMI DB sukaupytų įrašų analizę ir atranką, nesiremiamais tais įrašais, kuriuose prekės buvo nepakankamai aprašytos ir dėl šios priežasties negalima jų vienareikšmiškai identifikuoti.

40. Neradus sandorio, sudaryto dėl maždaug tokio paties deklaruoto prekių kiekio, atrenkamas artimiausias pagal kiekį.

41. Neradus sandorio, sudaryto dėl prekių pagamintų toje pačioje valstybėje, pasirenkamas prekių iš kitos artimos valstybės ar regioninės rinkos deklaruotas sandoris. Neradus panašių charakteristikų prekių einamojo mėnesio duomenų rinkinyje, peržiūrimi praėjusių mėnesių arba metiniai duomenų rinkinių įrašai ir atliekama atranka.

42. Jeigu randami keli duomenų apie tapačių arba panašių prekių sandorio vertės įrašai, tikrinamų prekių muitinės vertės apskaičiavimui kitais muitinio įvertinimo metodais, išskyrus sandorio vertės metodą, taikoma mažiausioji iš alternatyvių verčių.

43. Jeigu muitinio įforminimo metu prekių muitiniam įvertinimui naudojami PREMI DB duomenys, muitinės pareigūnas muitinės deklaracijos 6-ojo egzemplioriaus antrojoje pusėje J langelyje įrašo PREMI DB duomenų rinkinio pavadinimą, muitinės deklaracijos, kurios duomenys buvo taikyti, numerį, datą ir patvirtina parašu bei asmeninio naudojimo spaudu.

Jeigu pateikiama elektroninė muitinės deklaracija ir muitinis įforminimas atliekamas Muitinės deklaracijų apdorojimo sistemos priemonėmis, muitinės pareigūnas PREMI DB duomenų rinkinio pavadinimą, muitinės deklaracijos, kurios duomenys buvo taikyti muitiniam įvertinimui, numerį, datą įrašo anotacijoje.

44. Pagal Taisyklių 39–42 punktų reikalavimus atrinktų įrašų apie sandorius kompiuterinis išrašas (pvz., 3–5 sandoriai) tvirtinamas įrašus atrinkusio muitinės pareigūno parašu ir saugomas kartu su deklaracija arba sprendimu teritorinėje muitinėje.

45. Sprendimo apskundimo atveju Taisyklių 44 punkte nurodytas išrašas pateikiamas kartu su sprendimu Muitinės departamentui.

Priedo pakeitimai:

Nr. [1B-704](#), 2005-10-29, Žin., 2005, Nr. 132-4774 (2005-11-08), i. k. 1053030ISAK001B-704
 Nr. [1B-944](#), 2012-12-14, Žin., 2012, Nr. 149-7668 (2012-12-20), i. k. 1123030ISAK001B-944
 Nr. [1B-1027](#), 2016-12-15, paskelbta TAR 2016-12-16, i. k. 2016-29003

Pakeitimai:

1.
 Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas
 Nr. [1B-704](#), 2005-10-29, Žin., 2005, Nr. 132-4774 (2005-11-08), i. k. 1053030ISAK001B-704
 Dėl Muitinės departamento direktoriaus 2004 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. 1B-431 "Dėl Importuojamų prekių muitinio įvertinimo kontrolės taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.
 Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas
 Nr. [1B-531](#), 2006-08-19, Žin., 2006, Nr. 90-3558 (2006-08-24), i. k. 1063030ISAK001B-531
 Dėl Muitinės departamento direktoriaus 2004 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. 1B-431 "Dėl Importuojamų prekių muitinio įvertinimo kontrolės taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.
 Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [1B-16](#), 2007-01-08, Žin., 2007, Nr. 4-205 (2007-01-11), i. k. 1073030ISAK0001B-16
Dėl Muitinės departamento direktoriaus 2004 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. 1B-431 "Dėl Importuojamų prekių muitinio įvertinimo kontrolės taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

4.

Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas
Nr. [1B-323](#), 2007-05-04, Žin., 2007, Nr. 51-2000 (2007-05-11), i. k. 1073030ISAK001B-323
Dėl Muitinės departamento direktoriaus 2004 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. 1B-431 "Dėl Importuojamų prekių muitinio įvertinimo kontrolės taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

5.

Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas
Nr. [1B-425](#), 2009-07-30, Žin., 2009, Nr. 94-4032 (2009-08-06), i. k. 1093030ISAK001B-425
Dėl Muitinės departamento direktoriaus 2004 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. 1B-431 "Dėl Importuojamų prekių muitinio įvertinimo kontrolės taisyklių patvirtinimo" patvirtintų Importuojamų prekių muitinio įvertinimo kontrolės taisyklių pakeitimo

6.

Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas
Nr. [1B-726](#), 2011-12-20, Žin., 2011, Nr. 160-7613 (2011-12-28), i. k. 1113030ISAK001B-726
Dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos direktoriaus 2004 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. 1B-431 "Dėl Importuojamų prekių muitinio įvertinimo kontrolės taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

7.

Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas
Nr. [1B-944](#), 2012-12-14, Žin., 2012, Nr. 149-7668 (2012-12-20), i. k. 1123030ISAK001B-944
Dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos direktoriaus 2004 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. 1B-431 "Dėl Importuojamų prekių muitinio įvertinimo kontrolės taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

8.

Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas
Nr. [1B-201](#), 2014-03-31, paskelbta TAR 2014-04-01, i. k. 2014-03898
Dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos direktoriaus 2004 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. 1B-431 „Dėl Importuojamų prekių muitinio įvertinimo kontrolės taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

9.

Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas
Nr. [1B-147](#), 2016-03-02, paskelbta TAR 2016-03-03, i. k. 2016-04129
Dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos direktoriaus 2004 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. 1B-431 „Dėl Importuojamų prekių muitinio įvertinimo kontrolės taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo

10.

Muitinės departamentas prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas
Nr. [1B-1027](#), 2016-12-15, paskelbta TAR 2016-12-16, i. k. 2016-29003
Dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos direktoriaus 2004 m. balandžio 28 d. įsakymo Nr. 1B-431 „Dėl Importuojamų prekių muitinio įvertinimo kontrolės taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo